

RAPORT Z WIZYTACJI

(profil praktyczny)

dokonanej w dniach 3 – 4 lipca 2017

na kierunku *prawo*

prowadzonym na Wydziale Prawa

Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS

w Warszawie

Warszawa, 2017

Spis treści

Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej.....	4
1.2. Informacja o procesie oceny.....	4
2.Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku	5
3.Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej	6
4.Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej	7
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni.....	7
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1.....	7
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	9
Dobre praktyki.....	9
Zalecenia.....	9
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia efektów kształcenia.....	9
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2.....	9
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	13
Zasady rekrutacji na oceniany kierunek studiów są przejrzyste i prawidłowe. Jednostka określiła warunki rekrutacji w trybie potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza trybem, szkolnictwa wyższego.	13
Dobre praktyki.....	14
Zalecenia.....	14
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia.....	14
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3.....	14
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	17
Dobre praktyki.....	17
Zalecenia.....	17
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia.....	17
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4.....	18
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	20
Dobre praktyki.....	20
Zalecenia.....	21
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia.....	21
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5.....	21
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	22

Należy podkreślić stałe, bezpośrednie i wieloletnie relacje z lokalnymi interesariuszami zewnętrznymi, które są mocną stroną Uniwersytetu SWPS i w sposób naturalny pozwalają na skuteczne prowadzenie procesu dydaktycznego (w odniesieniu do ocenianego kierunku).....	22
Dobre praktyki	22
Zalecenia	22
Kryterium 6. Umiędzynarodowienie procesu kształcenia	22
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6.....	22
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	23
Dobre praktyki	23
Zalecenia	23
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	23
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7.....	23
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	25
Dobre praktyki	25
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia	25
Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8.....	25
Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron.....	28
Dobre praktyki	28
Zalecenia	28
5. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny	28
Załączniki:.....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 4. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 5. Wykaz nauczycieli akademickich, którzy nie mogą być zaliczeni do minimum kadrowego kierunku (spośród nauczycieli akademickich, którzy złożyli oświadczenie o wyrażeniu zgody na zaliczenie do minimum kadrowego)....	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 6. Wykaz modułów zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Załącznik nr 7. Informacja o hospitowanych zajęciach i ich ocena **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Stanisław Wrzosek, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Tadeusz Stanisławski – ekspert PKA

2. dr hab. Jan Izdebski – ekspert PKA

3. Artur Gawryszewski – ekspert ds. postępowania oceniającego
4. Paweł Adamiec – ekspert ds. studenckich

5. Przemysław Foligowski – ekspert ds. pracodawców

1.2. Informacja o procesie oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku *prawo* prowadzonym na Wydziale Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS w Warszawie na poziomie jednolitych studiów magisterskich o profilu praktycznym odbyła się z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonego przez Komisję na rok akademicki 2016/2017. Obecna wizytacja została przygotowana i przeprowadzona zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Wizytację poprzedzono zapoznaniem się Zespołu Oceniającego (dalej: ZO) z Raportem samooceny przedłożonym przez Uczelnię. Natomiast raport ZO został opracowany na podstawie hospitacji zajęć dydaktycznych, analizy prac etapowych oraz losowo wybranych prac dyplomowych wraz z ich recenzjami, wizytacji bazy naukowo-dydaktycznej, a także spotkań i rozmów przeprowadzonych z Władzami Uczelni i Wydziału, pracownikami, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, a także absolwentami oraz studentami ocenianego kierunku. Ocena na wyżej wspomnianym kierunku studiów, została przeprowadzona po raz pierwszy.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków ZO, w Załączniku nr 2.

1. Podstawowe informacje o programie kształcenia na ocenianym kierunku

(jeśli kierunek jest prowadzony na różnych poziomach kształcenia, informacje należy przedstawić dla każdego poziomu kształcenia)

Nazwa kierunku studiów	Prawo	
Poziom kształcenia (studia I stopnia/studia II stopnia/jednolite studia magisterskie)	Jednolite studia magisterskie	
Profil kształcenia	Praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	Stacjonarne/niestacjonarne	
Nazwa obszaru kształcenia, do którego został przyporządkowany kierunek (w przypadku, gdy kierunek został przyporządkowany do więcej niż jednego obszaru kształcenia należy podać procentowy udział liczby punktów ECTS dla każdego z tych obszarów w liczbie punktów ECTS przewidzianej w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia)	Obszar nauk społecznych	
Dziedziny nauki/sztuki oraz dyscypliny naukowe/artystyczne, do których odnoszą się efekty kształcenia na ocenianym kierunku (zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 8 sierpnia 2011 w sprawie obszarów wiedzy, dziedzin nauki i sztuki oraz dyscyplin naukowych i artystycznych, Dz.U. 2011 nr 179 poz. 1065)	Dziedzina nauk prawnych/prawo	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS przewidziana w planie studiów do uzyskania kwalifikacji odpowiadającej poziomowi kształcenia	10 semestrów – 300 punktów ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych / liczba godzin praktyk	360 godzin – 12 punktów ECTS	
Specjalności realizowane w ramach kierunku studiów		
Tytuł zawodowy uzyskiwany przez absolwentów	magister	
Liczba nauczycieli akademickich zaliczanych do minimum kadrowego	14 nauczycieli akademickich, w tym 6 pracowników samodzielnych, oraz 8 doktorów	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	145	446
Liczba godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów na studiach stacjonarnych	2715	

2. Ogólna ocena spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium	Ocena stopnia spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa / Negatywna
Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni	W pełni
Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia	W pełni
Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia	W pełni
Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia	W pełni
Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia	W pełni
Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia	W pełni
Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągania efektów kształcenia	W pełni

Jeżeli argumenty przedstawione w odpowiedzi na raport z wizytacji lub wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy będą uzasadniały zmianę uprzednio sformułowanych ocen, raport powinien zostać uzupełniony. Należy, w odniesieniu do każdego z kryteriów, w obrębie którego ocena została zmieniona, wskazać dokumenty, przedstawić dodatkowe argumenty i informacje oraz syntetyczne wyjaśnienia przyczyn, które spowodowały zmianę, a ostateczną ocenę umieścić w tabeli 1.

Tabela 1

Kryterium	Ocena spełnienia kryterium ¹ Wyróżniająca / W pełni / Zadawalająca/ Częściowa
Uwaga: należy wymienić tylko te kryteria, w odniesieniu do których nastąpiła zmiana oceny	

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów kształcenia różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

3. Szczegółowy opis spełnienia kryteriów oceny programowej

Kryterium 1. Koncepcja kształcenia i jej zgodność z misją oraz strategią uczelni

1.1.Koncepcja kształcenia

1.2.Prace rozwojowe w obszarach działalności zawodowej/gospodarczej właściwych dla kierunku studiów

1.3.Efekty kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

1.1.

W trakcie oceny ZO uzyskał informację, że w kształceniu na kierunku *prawo* swój udział mają podmioty zewnętrzne, takie jak: Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich i Naczelna Izba Lekarska (moduły Prawa medycznego), przedstawiciele różnych komórek urzędu miasta, osoby zatrudnione w KRRiT oraz Narodowym Instytucie Audiowizualnym i Filmowym, towarzystwach ubezpieczeniowych, doradztwie podatkowym, Policji a także przedstawiciele kancelarii prawnych. Przedstawiciele współpracujących podmiotów biorą udział w przygotowywaniu treści kształcenia oraz prowadzą część zajęć w modułach, dostarczają także zanonimizowanych autentycznych kasusów do pracy na zajęciach i przygotowywania prac dyplomowych. Praktyczność programu była omawiana z przedstawicielami praktyki z jednostek, które na stałe współpracują przy kształtowaniu i realizacji programu.

Konsultacje w zakresie programu studiów na kierunku *prawo* zostały również rozpoczęte z przedstawicielami Krajowej Rady Radców Prawnych. Program jednolitych studiów magisterskich na kierunku *prawo* jest programem o profilu praktycznym. Spełnia wymagania dotyczące kierunku praktycznego w rozumieniu ustawy, zaś podczas realizacji kształcenia kładzie się nacisk na rozwój umiejętności studenta jako elementu równie ważnego jak wiedza. Kadra akademicka Wydziału Prawa ma duże doświadczenie dydaktyczne w Polsce, a także rozeznanie w trendach akademickich na świecie (USA, Litwa, Włochy, Niemcy, Chiny). Realizowany program jest praktyczny, stąd w metodach uczenia Jednostka korzysta w pewnym stopniu z wzorców ukształtowanych w amerykańskich szkołach prawa. Kadra dydaktyczna, w znacznej części pracująca również w praktyce prawniczej, ma świadomość braku u absolwentów kierunku *prawo* zawodowych umiejętności praktycznych. Diagnoza tych braków doprowadziła do opracowania koncepcji kształcenia warsztatu prawnika już podczas studiów.

1.2.

Ponadto aktywność badawcza kadry akademickiej Wydziału Prawa ma kilka nurtów i jest ściśle związana z praktyką. Po pierwsze, jest to prawo konstytucyjne. Po drugie, prawo medyczne. Po trzecie, prawo własności intelektualnej. Po czwarte, szeroko pojęte prawo karne, w tym prawo karne międzynarodowe, zagadnienia postępowania karnego, i kryminalistyka. Po piąte, prawa człowieka i prawo antidyskryminacyjne. Związek działalności badawczej z praktyką oraz otoczeniem społeczno-gospodarczym przejawia się w tym, że między innymi wielu pracowników akademickich występuje w mediach, co wywiera wpływ na kształtowanie się świadomości prawnej obywateli. Działalność badawcza przekłada się również na kontakty z

instytucjami publicznymi. Nauczyciele akademicy sporządzają opinie prawne dla Sejmu i Senatu dotyczące projektów ustaw, przede wszystkim z zakresu prawa medycznego i konstytucyjnych praw obywateli, np. prawo o zgromadzeniach, ograniczenia działalności gospodarczej. Te prace badawcze znajdują odzwierciedlenie w programie studiów, szczególnie w modułach specjalizacyjnych. W przypadkach, gdy jest to możliwe, uczy się na kazusach, często wziętych z rzeczywistej praktyki kancelarii prawniczych. Rozwiązywanie praktycznych kazusów i potem weryfikowanie rozwiązań z rzeczywistymi sytuacjami stanowi doskonałą bazę dla rozwoju umiejętności prawniczych. Często prace te są prowadzone w grupie, w skład której wchodzi studenci o różnych zainteresowaniach, a na studiach niestacjonarnych także o różnym doświadczeniu zawodowym.

W wielu modułach Uczelnia zatrudnia praktyków spoza Uniwersytetu, np. prawo medyczne, kryminalistyka, postępowanie cywilne, prawo pracy. Praktycy ci prowadzą zajęcia w modułach, w których tworzeniu brały udział instytucje z nimi związane. Pracownicy Wydziału uczestniczą też w pracach badawczych i rozwojowych współpracujących instytucji. Wydział współpracuje z Europejskim Centrum Uniwersytetów III Wieku w dzielnicy Warszawa Praga-Południe.

1.3.

W celu bieżącego kontrolowania, czy efekty kształcenia są poprawnie realizowane i czy okresowo dostosowuje się je do zmieniających się realiów zewnętrznych (przede wszystkim rynku pracy) powołane zostały na Wydziale dwie komisje, złożone z pracowników naukowo-dydaktycznych Wydziału i studentów. Pierwsza – Komisja do spraw Oceny Jakości Kształcenia zajmuje się oceną realizacji efektów kształcenia w programie i przygotowaniem rekomendacji dla Władz Wydziału z punktu widzenia potrzeby zmiany pewnych efektów lub zmiany w zakresie zajęć (zamiana modułu lub części modułu). Ocena odbywa się kilkoma metodami: konsultacje ze studentami prowadzone przez koordynatorów modułów i Prodziekana ds. Studenckich; wykorzystywanie uwag studentów przekazywanych koordynatorom lub Władzom Wydziału odnośnie treści kształcenia lub sposobów ich realizacji; sprawdzanie ocen uzyskanych z modułu na jego zakończenie oraz punktów przyznawanych za poszczególne części modułu, rozkładu tych ocen i odstępstw od średniego rozkładu ocen na konkretnych latach studiów. Komisja spotyka się raz w semestrze po wystawieniu ocen. Komisja zapoznaje się również z wynikami hospitacji zajęć oraz ankiet studentów, których wcześniejszej analizy dokonuje Dziekan, a swoje uwagi przedstawia dziekanowi oraz Komisji do spraw Zapewnienia jakości kształcenia. Druga komisja jest to Komisja do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia, która zajmuje się rekomendowaniem Radzie Wydziału odpowiednich zmian w układzie przedmiotów, sposobów realizacji zajęć a nawet zmian osób prowadzących zajęcia (bierze się między innymi pod uwagę semestralne uwagi z analiz ankiet elektronicznych, w których studenci oceniają anonimowo prowadzących zajęcia). Rekomendacje przekazywane są Dziekanowi, a ten może je przedstawiać Radzie Wydziału. Efektem prac tych Komisji są niewielkie korekty planu i programu lub korekty sposobu i metod uczenia poszczególnych elementów programu.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Założenia programu obejmują kształcenie absolwentów na potrzeby organów państwowych i samorządowych oraz prawników dla biznesu i organizacji pozarządowych. Kwestie etyczne pojawiają się w całym programie kształcenia poprzez rozwiązywanie zadań, w których trzeba uwzględnić problemy społeczne. Efekty kształcenia z grupy kompetencji społecznych są tak realizowane, by absolwent poszukiwał rozwiązań sprawiedliwych, możliwych do uzasadnienia prawnego.

W kształceniu biorą udział podmioty zewnętrzne, szczególnie Biuro Rzecznika Praw Obywatelskich i Naczelna Izba Lekarska (moduł Prawa medycznego), przedstawiciele różnych komórek Urzędu Miasta, osoby zatrudnione w KRRiT oraz Narodowym Instytucie Audiowizualnym i Filmowym, towarzystwach ubezpieczeniowych, doradztwie podatkowym, Policji a także przedstawiciele kancelarii prawniczych. Przedstawiciele współpracujących podmiotów biorą udział w przygotowywaniu treści kształcenia oraz prowadzą część zajęć w modułach, dostarczają także zanonimizowanych autentycznych kasusów do pracy na zajęciach. Na etapie projektowania zakładane kierunkowe efekty kształcenia konsultowano z interesariuszami wewnętrznymi (pracownicy, członkowie Samorządu Studentów) i zewnętrznymi (sędziowie, radcowie prawni, adwokaci uczestniczący w ramach konsultacji realizowanych podczas tworzenia tzw. Szkoły Prawa). Dostosowano efekty z kategorii wiedzy i umiejętności do prowadzonych badań naukowych, potrzeb studenta oraz wymagań rynku pracy. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia corocznie weryfikowane są modułowe efekty kształcenia pod kątem stopnia ich osiągnięcia. Zgodność efektów kierunkowych i obszarowych sprawdza się przez analizę treści materiałów zajęciowych w sylabusie oraz analizę archiwizowanych kolokwii, projektów i innych materiałów (prezentacji, studiów przypadku).

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 2. Program kształcenia oraz możliwość osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia

- 2.1 Program i plan studiów - dobór treści i metod kształcenia
- 2.2 Skuteczność osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia
- 2.3 Rekrutacja kandydatów, zaliczanie etapów studiów, dyplomowanie, uznawanie efektów kształcenia oraz potwierdzanie efektów uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

2.1.

Uniwersytet SWPS, w tym Wydział Prawa, realizuje autorską koncepcję kształcenia w modułach tematycznych, które obejmują 45, 60 lub 90 godzin, a zaliczenie ich jest dokonywane w ramach następujących form sprawdzania wiedzy: test, egzamin ustny, praca

zaliczeniowa indywidualna lub w grupie, symulacje. Punkty uzyskane w tych formach sumuje się i przelicza na ocenę modułu tematycznego. W ramach programu ponad 50% zajęć ma charakter praktyczny i jest organizowana w postaci warsztatów, ćwiczeń bądź konwersatoriów i seminariów. Zajęcia te odbywają się małych grupach warsztatowych, co umożliwia pełny kontakt z wykładowcą.

Zajęcia w trybie stacjonarnym odbywają się od poniedziałku do piątku, natomiast w trybie niestacjonarnym zjazdy odbywają się w soboty i niedziele.

Tradycyjnie realizowany program studiów prawniczych został poddany w 2012 r. gruntownej weryfikacji w związku z wdrażaniem Krajowych Ram Kwalifikacji. Wprowadzono modułowy system kształcenia. Moduły zostały skonstruowane tak, aby każdy z nich obejmował grupę zagadnień z jednej dziedziny prawa, bądź wybrany fragment szerokiej dziedziny, tworzący zamkniętą całość. Na pierwsze sześć semestrów przewidziana jest realizacja przez studenta przedmiotów stanowiących kanon prawniczy (w ramach modułów obowiązkowych). Moduły obowiązkowe zostały uzupełnione modułami do wyboru na semestrach VII-X. Dzięki ich wyodrębnieniu student może świadomie podjąć decyzję o zakresie nabywanych przez siebie kompetencji, ważnych ze względu na wybór przyszłej kariery zawodowej. Obecnie proponowane moduły do wyboru obejmują między innymi zagadnienia z zakresu prawa gospodarczego, prawa urzędniczego, prawa medycznego i farmaceutycznego, prawa własności intelektualnej, prawa nieruchomości, prawa pracy i ubezpieczeń społecznych.

Wprowadzony został do programu kształcenia moduł: Kompetencje społeczne dla prawników, przygotowany wspólnie przez Wydział Prawa oraz wykładowców Wydziału Psychologii Uniwersytetu SWPS, który ma zapewnić prawnikom nabycie niezbędnych kompetencji społecznych znacznie szerzej (poruszania się nie tylko w zakresie norm prawnych), niż podczas tradycyjnie skonstruowanego programu kształcenia na kierunku prawo.

Następnym etapem udoskonalania programu kształcenia było włączenie perspektywy unijnej. Idea włączenia w ramach programu perspektywy unijnej daje przyszłym prawnikom, pracującym nie tylko w tradycyjnych zawodach prawniczych, ale też na stanowiskach urzędniczych, czy przy obsłudze prawnej firm, umiejętność poruszania się wśród regulacji unijnych. Dodatkowo ta umiejętność jest wspierana zajęciami z języka angielskiego, w tym prawniczego oraz kursem – kontrakty na styku prawa polskiego i *common law*. Prawo unijne jest stałym elementem zajęć dotyczących poszczególnych gałęzi prawa, w prawie karnym, karnym procesowym, prawie cywilnym w zakresie kontraktów i prawa spadkowego, w prawie pracy oraz w prawie administracyjnym. Prawo europejskie jest traktowane jako część krajowego porządku prawnego i taka wiedza w różnych obszarach prawa jest przekazywana studentom w toku kształcenia. Jednocześnie uczy się studentów posługiwania się europejskimi bazami aktów prawnych i bazami orzeczeń sądów międzynarodowych. Praktyczne doświadczenia studenci zdobywają w ramach zajęć w module Studencka Poradnia Prawna, w której rozstrzygają sprawy pod opieką wykładowców z doświadczeniem praktycznym, oraz podczas praktyk zawodowych. Zajęcia w module Studencka Poradnia Prawna są prowadzone w formie seminariów poszczególnych sekcji (prawa pracy oraz dwóch sekcji prawa cywilnego). Są to seminaria wykładowców prowadzone dla kilkusobowych grup studentów, którzy po przeprowadzonym dyżurze, podczas którego przyjmują klientów w sprawach z zakresu przedmiotowego danej sekcji, konsultują problemy prawne z opiekunami sekcji oraz pod ich nadzorem merytorycznym udzielają porad prawnych, przygotowując opinie prawne oraz

projekty pism procesowych. Zasady zaliczania zostały określone w sylabusie Studenckiej Poradni Prawnej, a zasady jej funkcjonowania zostały uregulowane w jej Regulaminie zatwierdzonym uchwałą Rady Wydziału.

Uczestnictwo w praktykach studenckich stanowi integralną część programu studiów magisterskich na kierunku *prawo* w trybie stacjonarnym i niestacjonarnym. Wszelkie informacje dotyczące organizacji praktyk, w szczególności ich cel, program ramowy, wymiar i termin realizacji, wskazanie miejsc, w których mogą być odbywane, zasady zaliczania, regulamin praktyk, wzory dokumentów oraz informacje na temat aktualnych ofert praktyk publikowane są w zakładce „Praktyki” na Wirtualnej Uczelni, a ponadto są zawarte w sylabusie praktyki, udostępnionym studentom poprzez Wirtualną Uczelnię. Celem praktyk jest poznawanie potencjalnych sfer przyszłej działalności zawodowej, dlatego studenci podczas praktyk powinni dowiedzieć się jak najwięcej o instytucji, w której odbywają praktyki, wykorzystać w praktyce wiedzę uzyskaną w toku studiów oraz nabyć nowe umiejętności przydatne w pracy zawodowej.

Podczas odbywania przez studentów praktyk pracownicy naukowo-dydaktyczni prowadzą hospitacje tych praktyk, skierowane głównie na to, czy praktyka umożliwia studentowi osiągnięcie zakładanych efektów kształcenia praktycznego.

W przypadku, gdy przedmiot wymaga kształcenia dłuższego niż semestr, podzielony jest on na moduły oznaczone I i II. Moduł oznaczony II jest z reguły modulem do wyboru (prawo Unii Europejskiej II, prawo pracy II) i jest rodzajem ścieżki specjalizacyjnej, którą student może sobie kształtować. W takich przypadkach moduł I obejmuje podstawowe efekty, zaś moduł II zaawansowane. Oczywiście, nie można realizować modułu II przed modulem I.

Ważnym elementem kształcenia jest zapoznanie studentów z innymi kulturami prawnymi. Prowadzone są zajęcia z kultury prawnej Chin na studiach azjatyckich, które są udostępnione studentom prawa. Elementem programu jest też wykład o kontraktach na styku prawa kontynentalnego i *common law*.

W procesie kształcenia Jednostka przywiązuje istotną wagę do postaw etycznych, nie tylko poprzez sprawdzanie prac systemem antyplagiatowym, ale przede wszystkim wpływając na postawy studentów w dyskusjach i pracy nad kazusami, niezależnie od obejmującego wszystkich studentów przedmiotu etyka prawnicza. Kształcenie wspiera realizacja programu praktyk w toku studiów i konferencje z organizowane z udziałem studentów. Studenci, którzy są zaangażowani w organizowanie konferencji naukowych, nabierają doświadczenia organizacyjnego, uczą się działań w zespole zadaniowym z podziałem ról. Niekiedy również wyselekcjonowane prace studentów są prezentowane podczas konferencji jako komunikaty naukowe lub w formie posterów. Zdobywanie przez studentów umiejętności miękkich w trakcie studiów ściśle się wiąże z odniesieniem do ich wykorzystywania w przyszłości w praktyce prawniczej. Służą temu między innymi zajęcia w ramach obowiązkowego modułu Kompetencje społeczne dla prawników, w ramach którego odbywają się warsztaty z Komunikacji społecznych prowadzone przez psychologa, konwersatorium – Kontakt z klientem, warsztaty – Prawnicy w negocjacjach oraz warsztat z przedmiotu Budowa wizerunku i sztuka wystąpień publicznych.

2.2.

W modułowym programie kształcenia ocena stopnia osiągnięcia efektów kształcenia odbywa się nie tylko na zakończenie cyklu (wszystkie moduły rozliczane są semestralnie). Sprawdzanie postępów studentów odbywa się w toku całego semestru. Studenci są informowani o wynikach na bieżąco i mogą poprawiać swoje prace aż do momentu, w którym wykładowca uzna, że spełniają one wymagania. Ma to na celu zmotywowanie studentów do pracy przez cały czas trwania zajęć, nie tylko przed spodziewanym zaliczeniem.

W weryfikowaniu osiągnięcia efektów prowadzący zajęcia posługuje się różnymi metodami: prace pisemne stanowiące rozwiązanie problemu, prace zawierające prezentacje postaw, prace realizowane w grupie, kazusy rozwiązywane z dostępem do książek i komentarzy, prezentacje ustne, przygotowywanie projektów przepisów, opinie prawne, projekty pism procesowych. Weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia odnosi się z jednej strony do konstrukcji modułu – czy układ zajęć i podział treści między różne formy zapewnia prawidłowo możliwość zrealizowania wszystkich efektów kształcenia.

Moduł „Studencka poradnia prawna” jest przewidziany dla studentów na czwartym i piątym roku studiów. Służy on realizacji koncepcji praktycznego kształcenia, a zarazem umożliwia Wydziałowi kontakty z otoczeniem społecznym. Zajęcia z wielu dziedzin prawa (szczególnie prawa gospodarczego, kryminalistyki, prawa cywilnego) prowadzone są w taki sposób, by grupa dzieliła się praktycznym doświadczeniem i znanymi z praktyki zawodowej przypadkami. Daje to możliwość analizy zdarzenia z różnych punktów widzenia. Do programu zostały wprowadzone liczne moduły do wyboru o charakterze praktycznym. Jednym z przykładów może być moduł Prawa osób pozbawionych wolności oferowany w X semestrze, w skład którego wchodzi następujące przedmioty: Prawo penitencjarne i wykonywania kar kryminalnych, Postępowanie w sprawach nieletnich – konwersatorium, Międzynarodowe standardy dotyczące osób pozbawionych wolności, Jednostki penitencjarne i placówki dla nieletnich, Zajęcia kliniczne, Sporządzanie pism procesowych – warsztaty. W ramach modułu zajęcia zostały również przewidziane w formie wizyt w placówkach dla nieletnich lub jednostkach penitencjarnych.

2.3.

Zasady i procedury rekrutacji są ogłaszane przed jej rozpoczęciem na stronie internetowej Uczelni (są też dostępne w Dziale Rekrutacji). Podstawą przyjęcia na jednolite studia magisterskie jest spełnianie wymogów ustawowych przez kandydata, w tym uzyskanie świadectwa maturalnego. Na początku roku akademickiego pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału przeprowadzają rozmowy z każdym studentem I roku, przedstawiając możliwości realizowania różnych ścieżek studiowania. Ma to na celu uzyskanie orientacji w zainteresowaniach i możliwościach studentów I roku.

Dorobek studentów przyjmowanych na wyższe lata studiów jest analizowany przy pomocy szczegółowego kwestionariusza, a następnie wyliczane są punkty ECTS, jakie uznaje się kandydatowi z poprzedniego okresu kształcenia. Student jest na tej podstawie kwalifikowany na odpowiedni semestr studiów. Kursy z semestrów wcześniejszych student uzupełnia bezpośrednio po przyjęciu na studia. Student powinien zrealizować w każdym semestrze

program o wartości 30 ECTS z uwzględnieniem wymagania co do odpowiedniego pierwszeństwa kursów, np. procedury po prawie materialnym, moduły oznaczone II po modułach oznaczonych I, w ramach kursów prawa cywilnego – inne moduły cywilnoprawne po prawie cywilnym – część ogólna. Student może przyspieszyć tok studiów o 25% lub 50% po rozmowie z Dziekanem, który weryfikuje przygotowanie i determinację studenta. Znaczne przyspieszenie dotyczy przede wszystkim studentów, którzy ukończyli wcześniej studia magisterskie z zakresu nauk społecznych, takie jak nauki polityczne, administracja, zarządzanie. W roku 2015 po raz pierwszy na Wydziale Prawa została uruchomiona procedura potwierdzania efektów uczenia się (PEU). Wydział określił termin przyjmowania zgłoszeń oraz liczbę osób, która w tej procedurze może być przyjęta (20 osób na studia magisterskie jednolite). Przygotowana została również lista modułów, które mogą być objęte procedurą, a także opisy modułów, w tym opis efektów kształcenia, wymagań i zadań sprawdzających tak, aby kandydaci mieli możliwość zapoznania się z realizowanymi w ramach modułów efektami kształcenia i treściami merytorycznymi. W rekrutacji w 2015/16 zgłosiło się 10 kandydatów, a pozytywnie przeszło procedurę 5 osób, w 2016/17 zgłosiło się 28 kandydatów i pozytywnie przeszło całą procedurę 10 kandydatów, którzy rozpoczęli studia od października.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Kształcenie na Wydziale Prawa ma charakter praktyczny, co wymaga odpowiedniej ilości zajęć warsztatowych, kształcących różnorodne umiejętności i postawy. W szczególności należy wskazać na ścisłe połączenie zdobywania wiedzy i umiejętności w ramach modułu z dużą ilością zajęć praktycznych/warsztatowych. Na moduły składają się elementy teoretyczne i korespondujące z nimi zajęcia praktyczne – zapewniono w ramach każdego modułu (wyjątkiem jest moduł historyczny) większą część zajęć wymagających wykonywania przez studenta zadań (samodzielne lub w grupie) takich, jak pisanie pism procesowych, przygotowywanie umów, symulowanie mediacji, negocjacji prawniczych lub sytuacji procesowych. Na potrzeby tych ostatnich zajęcia odbywają się dodatkowo w salach sądowych. Symulacje rozpraw są elementem zajęć z postępowania cywilnego i prawa karnego procesowego. W ramach niektórych modułów zostały przewidziane oprócz wskazanych praktycznych form prowadzenia zajęć, również wizyty w sądach lub instytucjach publicznych (na przykład w Sądzie Najwyższym, w ramach modułu Prawa Pracy, oraz Prawa Karnego, i w Trybunale Konstytucyjnym, w ramach modułu Konstytucyjno-prawnego).

Metody sprawdzania wiedzy i umiejętności oraz weryfikacja kompetencji społecznych są zróżnicowane i zawsze określone w sylabusie. W podstawowych modułach prawniczych sposoby weryfikacji są, przynajmniej w części, dostosowane do realizowanej w tej chwili koncepcji egzaminów wstępnych na aplikacje prawnicze – koncepcja ta jest oparta na testach wymagających pamięciowego opanowania treści ustaw.

Zasady rekrutacji na oceniany kierunek studiów są przejrzyste i prawidłowe. Jednostka określiła warunki rekrutacji w trybie potwierdzania efektów uczenia się, uzyskanych poza trybem, szkolnictwa wyższego.

Studenci kierunku *prawo* uzyskują podczas studiów wiedzę dającą możliwość przystąpienia do egzaminu na aplikacje (wstępny test aplikacyjny sprawdza tylko wiedzę). Oprócz opanowania treści przepisów, Uczelnia kładzie duży nacisk na umiejętności i kompetencje.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 3. Skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia

3.1. Projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie i okresowy przegląd programu kształcenia

3.2. Publiczny dostęp do informacji

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

3.1.

Zakładane kierunkowe efekty kształcenia były w fazie projektowania konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi, reprezentującymi oceniany kierunek studiów. Władze Wydziału w trakcie wizytacji stwierdziły, że koordynatorzy modułów w ramach ścieżek i specjalności projektowali modułowe efekty kształcenia wspólnie z prowadzącymi zajęcia, a także z praktykami tak, aby pokrywały się z przyjętymi kierunkowymi efektami kształcenia. W ramach wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale, zgodnie z Polityką Jakości Kształcenia, corocznie weryfikowane są modułowe efekty kształcenia pod kątem stopnia ich osiągnięcia, i zgodności z opinią interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Na podstawie zebranych opinii od koordynatorów modułów (indywidualne spotkania cykliczne po zakończonej realizacji modułów i po przeprowadzonej ankiecie do oceny modułów), raportów z rozmów ewaluacyjnych ze studentami, opinii wydziałowych Zespołów ds. Jakości, Kolegium Dziekańskiego i Rady Wydziału proponuje się zmiany w modułowych efektach kształcenia. Ponadto Władze Jednostki przekazały ZO, że program kształcenia na kierunku *prawo* poddawany jest przeglądowi pod koniec roku akademickiego, kiedy znane są już wybory modułów dokonane przez studentów w tym roku akademickim oraz wyniki egzaminów i zaliczeń. Pracownicy Wydziału Prawa mają wówczas możliwość zgłoszenia nowych modułów do wyboru lub propozycji zmian w modułach już znajdujących się w programie. Zwykle propozycje modyfikacji są także zgłaszane przez osoby zewnętrzne, prowadzące zajęcia w modułach, które powstały we współpracy z Biurem Rzecznika Praw Obywatelskich (moduł prawa człowieka), Naczelną Izbą Lekarską (moduł prawa medycznego i farmaceutycznego). Niekiedy zgłaszają się osoby zewnętrzne z opracowanym już modułem, który chcieliby realizować ze studentami w ramach programu (ostatnio był to moduł prawa energetycznego ze szczególnym uwzględnieniem energetyki jądrowej i moduł prawa osób pozbawionych wolności, realizowany we współpracy z Zarządem Więziennictwa). Studenci również zgłaszają propozycje nowych modułów, np. moduł prawo nieruchomości wprowadzony został do programu z inicjatywy studentów. Propozycje dyskutowane są na spotkaniu Rady Programowej, jak również Komisji do spraw Zapewnienia Jakości Kształcenia, a wcześniej podczas spotkania ze studentami na temat modyfikacji programu, które organizuje Dziekan.

Monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia odbywa się drogą góra-dół i dół-góra. W ciągu roku akademickiego za monitorowanie stopnia osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na poziomie modułów odpowiadają koordynatorzy modułów. Do zadań koordynatora należy komunikowanie się z wszystkimi prowadzącymi moduł na etapie przygotowywania sylabusu, jak i w trakcie realizacji zajęć w ramach modułu, ustalanie struktury weryfikacji osiągnięcia efektów kształcenia w ramach modułu, i przesłanie go w odpowiednim terminie do weryfikacji efektów kształcenia do opiekuna ścieżki/ specjalności, przestrzeganie reguł zaliczania modułu zgodnie z dokumentem przyjętym przez Radę Wydziału („Szczegółowymi zasadami studiowania”). Na koniec semestru koordynator odpowiada za scalenie wyników z zadań potwierdzających realizację efektów kształcenia i podejmowanie decyzji o ostatecznej ocenie studenta zgodnie z zasadami przekształcania sumy punktów za cały moduł na ostateczną, końcową ocenę, zgodnie z dokumentem „Zadania koordynatora modułu”. Koordynator modułu zobowiązany jest do zebrania materiałów potwierdzających osiągnięcie założonych w programie efektów kształcenia, zgodnie z *Wewnętrzną instrukcją archiwizowania dokumentów*, dotyczącą osiągnięcia przez studentów efektów kształcenia. Pełnomocnik Dziekana ds. Doskonalenia i Zapewnienia Jakości Kształcenia monitoruje stopień osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia na Wydziale i na koniec semestru przeprowadza rozmowy indywidualne z koordynatorami modułów na temat realizacji zakładanych efektów kształcenia. Ponadto, w opracowanej przez koordynatorów ankiecie do oceny modułów wskazany Pełnomocnik Dziekana zbiera informacje dotyczące dopasowania treści do zakładanych efektów kształcenia i dopasowania sposobów weryfikacji tych efektów. Następnie na spotkaniach Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia (ZDZJK) przedstawiany jest raport podsumowujący uwagi Koordynatorów. Ponadto w ramach spotkań ZDZJK opiekunowie ścieżek i specjalności, Koordynator ds. Oferty Fakultetów i Kierownik Praktyk przekazują informacje na bieżąco o przebiegu osiągnięcia efektów kształcenia przez studentów w ciągu roku. W ramach Zespołu ds. Oceny Jakości Kształcenia monitorowany jest stopień realizacji efektów kształcenia przy wykorzystaniu kryteriów jakościowych:

wniosków z hospitacji, wniosków z rozmów ewaluacyjnych ze studentami, interesariuszami zewnętrznymi

i wewnętrznymi, analizy archiwizowanych prac studentów potwierdzających efekty kształcenia. Monitorowaniem objęte są wszystkie realizowane moduły, w tym seminaria licencjackie i magisterskie. Na etapie dyplomowania za monitorowanie efektów kształcenia odpowiada promotor pracy. Wnioski te są uwzględniane przy doskonaleniu programu kształcenia.

Do weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia na każdym etapie kształcenia służą zarówno mierniki ilościowe (np. oceny z modułów, współczynnik zaliczeń testów w poszczególnych modułach), jak i jakościowe (np. wnioski z hospitacji zajęć), które zostały opracowane w ramach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Wyodrębnione zostały trzy obszary, które pozwalają na weryfikowanie osiągnięcia efektów kształcenia. Obszar pierwszy to weryfikacja osiągnięcia efektów kształcenia w ramach modułów przy wykorzystaniu analizy kryterium osiągnięcia – oceny z całego modułu. Procent ocen niedostatecznych w ramach modułu jest wskaźnikiem niezaliczenia modułu i osiągnięcia efektów kształcenia modułowych, które odnoszą się do przyjętych efektów kierunkowych. Następnie przeprowadzana jest

weryfikacja jakościowa w ramach modułów realizowanych w ciągu roku akademickiego, która obejmuje analizę sposobów weryfikacji efektów kształcenia (tzw. zadań do wykonania) i analizuje się, czy przypisane do konkretnego efektu kształcenia zadanie i stawiane w nim pytania odnoszą się do zakładanych w ramach modułu efektów kształcenia. Do weryfikacji osiągniętych efektów kształcenia w ramach wszystkich rodzajów zajęć służą ankiety do oceny jakości zajęć wypełniane przez studentów, dostosowane do rodzaju zajęć.

Wydział gromadzi dane od absolwentów w postaci ankiet, na podstawie których można ocenić stopień zadowolenia z odbytych studiów. Dodatkowo absolwenci informowani są o konferencjach organizowanych przez Wydział, możliwości podjęcia studiów podyplomowych oraz możliwości przystąpienia do Programu Seminariów Doktoranckich.

3.2.

Przyjęta za Wydziale polityka jakości na kierunku *prawo* opiera się na zasadzie transparentności. Informacje dotyczące programu studiów, planów studiów, bieżących zajęć widoczne są dla studentów na Wirtualnej Uczelni. Każdy student i pracownik dydaktyczny ma dostęp do swojego spersonalizowanego planu (tygodniowy, miesięczny, semestralny), informacji o wynikach zajęć (ocenach, zaliczeniach lub punktach). Ponadto, pracownicy dydaktyczni mają dostęp do oceny swoich zajęć dokonywanej przez studentów. Oceny te są również widoczne dla Władz Wydziału i osób odpowiedzialnych za dokonywanie obsady zajęć na kolejny rok akademicki (dotyczy to wszystkich typów zajęć, w tym również fakultetów i seminariów dyplomowych). Dodatkowo pracownicy i studenci Wydziału mają dostęp na Wirtualnej Uczelni do dokumentacji dotyczącej Uczelni i Wydziału (np.: misja i strategia Uczelni, działania i procedury projakościowe, zarządzenia Rektora, decyzje Dziekana, regulaminy, zasady pisania prac magisterskich i licencjackich, procedura antyplagiatowa, budowanie oferty zajęć obieralnych: seminariów dyplomowych, praktyk, fakultetów; raporty z wyników badań ewaluacyjnych, formatki sylabusów, sprawozdania, protokoły z posiedzeń komisji, formularze). W systemie Wirtualnej Uczelni studenci otrzymują pełną informację o wydarzeniach w Uniwersytecie, zmianach w planie zajęć, ofercie wyjazdów w ramach programów Erasmus, wizytach gości zagranicznych, wydarzeniach kulturalnych i konferencjach. W systemie tym studenci otrzymują także materiały do zajęć, które są gromadzone na Wirtualnej Uczelni po ich przypisaniu do określonej grupy.

Wykładowcy prowadzą drogą elektroniczną korespondencję ze studentami uczestniczącymi w zajęciach. Kontakt z wykładowcami jest również możliwy w trakcie cotygodniowych dyżurów w Uczelni. Praktykowane jest przekazywanie prac przez studentów drogą mailową i również w ten sposób studenci uzyskują ocenę i uwagi do prac. Uczelnia dba o to, żeby wykładowcy korzystali z maila uniwersyteckiego w kontaktach ze studentami, adresy mailowe wszystkich pracowników dydaktycznych są dostępne na Wirtualnej Uczelni. W Uczelni funkcjonuje system elektroniczny obsługi prac dyplomowych (magisterskich i licencjackich) – Akademicki System Archiwizacji Prac (ASAP) – z wykorzystaniem którego studenci mogą zamieszczać swoje prace i obserwować wynik procedury antyplagiatowej, recenzje swoich prac i wystawione oceny. Wykładowcy są zobowiązani do umieszczania recenzji z odpowiednim wyprzedzeniem.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Na Wydziale Prawa zapewnienie wysokiej jakości kształcenia jest procesem ciągłym i systematycznym. Odnosi się do różnych obszarów realizowanych w ramach systemu. W oparciu o politykę jakości oraz procedury w zakresie jakości dąży się do podnoszenia jakości kształcenia na kierunku *prawo*, przede wszystkim przez systematyczne analizy skuteczności wewnętrznego systemu. Analizy te mają postać raportów sporządzanych w oparciu o opinie i przeprowadzone badania w zakresie jakości, w tym analizuje się podania studentów (ze szczególnym zwróceniem uwagi na powtarzające się problemy) i rozmowy ewaluacyjne ze studentami. Istotne znaczenie dla prawidłowego funkcjonowania WSZJK ma wzajemne opiniowanie prac dwóch komisji działających w ramach Wydziału: Zespołu ds. Jakości Kształcenia oraz Zespołu ds. Zapewnienia i Doskonalenia Jakości Kształcenia. W efekcie rozwijany jest monitoring, ewaluowanie, nadzorowanie i wdrażanie procedur doskonalących programy kształcenia. Przykładowo, proces wprowadzenia nowych narzędzi ewaluacyjnych obejmował: prezentację na Wydziale nowych narzędzi wraz z ich metodologią, szkolenie w zakresie ich wykorzystywania, zebranie opinii od uczestniczących pracowników naukowo-dydaktycznych, stworzenie zespołu do poprawy narzędzi na podstawie zebranych uwag, przeprowadzenie pilotażu zmodyfikowanych narzędzi na Wydziale, ponowne zebranie uwag i przeanalizowanie wyników, wdrożenie narzędzi do ewaluacji i monitorowanie ich skuteczności. Na Wydziale sukcesywnie wprowadzana jest kultura jakości, dzięki której wzrasta zbiorowa odpowiedzialność za doskonalenie i zapewnienie jakości kształcenia.

Dobre praktyki

Wizytowana Jednostka w sposób systematyczny monitoruje i ocenia skuteczność wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Służy temu przede wszystkim przejrzysta formuła oceniania zajęć przez studentów oraz systematycznie przeprowadzana ocena dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego pracowników, a także zbierane w sposób ciągły i archiwizowanie opinii interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych dotyczących realizowanego procesu kształcenia.

Zalecenia

Brak zaleceń.

Kryterium 4. Kadra prowadząca proces kształcenia

3.1.Liczba, dorobek naukowy/artystyczny, doświadczenie zawodowe zdobyte poza uczelnią oraz kompetencje dydaktyczne kadry

- 3.2. Obsada zajęć dydaktycznych
- 3.3. Rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

4.1.

Na podstawie danych z Raportu samooceny do minimum kadrowego kierunku *prawo* Uczelnia zgłosiła 14 nauczycieli akademickich, w tym 6 w grupie samodzielnych nauczycieli akademickich oraz 8 w grupie nauczycieli posiadających stopień naukowy doktora. Na podstawie przesłanej dokumentacji oraz dokumentacji przedłożonej do wglądu podczas wizytacji, a także przeprowadzonych rozmów dokonano analizy spełnienia wymagań dotyczących minimum kadrowego, w której uwzględniono posiadane tytuły i stopnie naukowe, specjalizację naukową oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich. Analizie poddane zostały także obciążenia dydaktyczne w bieżącym roku akademickim oraz złożone oświadczenia o wyrażeniu zgody na wliczenie do minimum kadrowego. Po dokonanej analizie pod względem formalnym akt osób, które wchodzi w skład minimum kadrowego na kierunku *prawo*, należy uznać, iż zostały spełnione warunki określone w § 10 ust. 1, § 10 ust. 2, § 11 ust. 1 pkt. 1, § 13 ust. 1 rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 26 września 2016 r. w sprawie warunków prowadzenia studiów (Dz. U. 2016 poz. 1596).

Spośród **14 nauczycieli akademickich** zgłoszonych przez Uczelnię, **do minimum kadrowego zaliczono:**

- 6 nauczycieli akademickich z tytułem naukowym profesora lub stopniem naukowym doktora habilitowanego;
- 8 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora.

Samodzielni nauczyciele akademicy, a także nauczyciele ze stopniami doktorów stanowiący minimum kadrowe posiadają dorobek naukowy w dyscyplinie prawo, a więc z dziedziny nauk prawnych wchodzącej w obszar nauk społecznych.

Pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału to w zdecydowanej większości osoby o doświadczeniu praktycznym w kancelariach i instytucjach publicznych (sędziowie, radcy prawni, adwokaci, asystenci sędziów, mediatorzy). Ten charakterystyczny profil pracowników etatowych i zatrudnionych na podstawie umowy cywilnoprawnej ma bezpośredni związek z rodzajem realizowanego programu (praktyczny) i z praktycznym aspektem studiów (kompetencje).

4.2.

Obsada modułów prawniczych, z wyjątkiem ich elementów praktycznych, jest stała. Są one przypisane do konkretnych pracowników naukowo-dydaktycznych. Zajęcia w modułach praktycznych są prowadzone przez tę część kadry etatowej, która ma dodatkowo kompetencje praktyczne, wynikające z obecnej lub zakończonej już działalności praktycznej w adwokaturze, sądach powszechnych i administracyjnych oraz w różnych urzędach i instytucjach publicznych. Zajęcia kształcące kompetencje psychologiczne (miękkie) są prowadzone przez psychologów, w tym zatrudnionych na Wydziale Psychologii Uniwersytetu SWPS. Do zajęć w zakresie

prawnych przedmiotów wykorzystywana jest własna kadra akademicka, przy uzupełnianiu jej osobami zajmującymi się praktyką prawniczą lub administracyjną.

Do elementów praktycznych kształcenia na kierunku *prawo* dobierane są osoby, które obok kompetencji dydaktycznych, mają doświadczenie praktyczne w odpowiednich dziedzinach. W modułach wysoce specjalistycznych Uczelnia korzysta także z kadry zewnętrznej (pracownicy Biura Rzecznika Praw Obywatelskich, sędziowie, asystenci sędziów, byli policjanci, pracownik nadzoru budowlanego z wykształceniem prawniczym). W obsadzie zajęć w modułach specjalizacyjnych zwraca się uwagę na zgodność tematyki z działalnością zawodową lub publikacyjną wykładowcy. SWPS zachęca również pracowników realizujących zajęcia na podstawie umowy zlecenia do podnoszenia kompetencji dydaktycznych (warsztaty w ramach tygodnia kompetencji dydaktycznych są nieodpłatnie dostępne również dla tych pracowników dydaktycznych). Pracownicy ci podlegają ewaluacji w postaci ankiet studenckich. Prowadzone są również hospitacje ich zajęć. Ci spośród prowadzących zajęcia dydaktyczne, których ewaluacja wypada poniżej średniej dla kadry Uniwersytetu nie są zapraszani do prowadzenia zajęć w kolejnym roku akademickim.

4.3.

Zasadą obowiązującą na całym Uniwersytecie SWPS jest niezatrudnianie jako kadry etatowej magistrów prawa. Uczelnia stara się dobierać kadrę tak, by wszystkie zasadnicze moduły prawnicze mogły być prowadzone/koordynowane przez etatowych pracowników naukowo-dydaktycznych. Praca dydaktyczna i osiągnięcia naukowe kadry akademickiej badane są przede wszystkim poprzez semestralne oceny studentów prowadzone on-line według ankiety jednolitej dla całego Uniwersytetu z możliwością wpisania dodatkowego komentarza. Ankiety są anonimowe i udostępniane przed okresem ostatecznych zaliczeń (średnie oceny kadry Wydziału Prawa są z reguły wyższe niż średnia oceny dla całego Uniwersytetu). Ankiety są analizowane przez Dziekana i stanowią podstawę rozważania dalszego zatrudniania pracownika. Dziekan prowadzi również rozmowy ze studentami na temat sprawności dydaktycznej kadry, a uwagi w tym zakresie są dyskutowane z konkretnymi pracownikami. Uczelnia wymaga od pracowników naukowo-dydaktycznych znajomości języka angielskiego (możliwości wykładania po angielsku). Nie odnotowuje się dużej fluktuacji kadry akademickiej, gdyż w ciągu kilku lat zwolniono jedynie troje adiunktów: dwoje z powodu ich niskich kompetencji dydaktycznych, a jednego z powodu braku aktywności publikacyjnej. Obecnie dwóch adiunktów rozpoczęło procedurę habilitacyjną – jeden ma już wszczęty przewód na Uniwersytecie Warmińsko-Mazurskim, drugi, po spełnieniu wymagań w zakresie dorobku, posiada w trakcie publikacji monografię, która ma być podstawą wszczęcia procedury habilitacyjnej i planuje wskazać jako jednostkę do przeprowadzenia przewodu habilitacyjnego Katolicki Uniwersytet Lubelski.

Co drugi rok dokonywana jest kompleksowa ocena kadry naukowo-dydaktycznej, uwzględniająca zarówno ocenę pracy dydaktycznej, jak i ocenę działalności naukowej. Umowy o pracę zobowiązują pracowników do aktywności naukowej mierzonej punktami parametrycznymi. Liczba punktów parametrycznych jest skorelowana z godzinami obowiązkowego pensum dydaktycznego. Ocena dokonywana jest sumarycznie, z możliwością uzyskania następujących not: - (5) znacznie powyżej oczekiwań,

- (4) powyżej oczekiwań, - (3) zgodnie z oczekiwaniami, - (2) poniżej oczekiwań, - (1) znacznie poniżej oczekiwań. Ocenę sporządza bezpośredni przełożony lub Dziekan.

Ostatnia ocena odbyła się w roku 2017 i dała następujące wyniki:

- Znacznie powyżej oczekiwań – 6 osób
- Powyżej oczekiwań – 8 osób
- Zgodnie z oczekiwaniami – 6 osób

Na Uczelni prowadzone są zajęcia poprawiające kompetencje dydaktyczne kadry akademickiej. Zajęcia prowadzone są dla całej kadry uniwersytetu w ramach tzw. tygodni kompetencji dydaktycznych, które odbywają się dwa razy w roku akademickim w formie warsztatów do wyboru. Warsztaty dotyczą różnych aspektów kompetencji dydaktycznych (kontakt ze studentami, nowe metody dydaktyczne, psychologia uczenia się, konstrukcja wykładu, metody oceniania prac indywidualnych i zespołowych, metody pracy zespołowej). Zajęcia prowadzą wyróżniający się dydaktycy, przede wszystkim psychologowie. Młodzi pracownicy naukowci mają zapewniony mentoring ze strony samodzielnych pracowników naukowych. Młodszy pracownicy naukowci współprowadzą wraz z samodzielnymi pracownikami naukowymi seminaria dla doktorantów oraz występują jako promotorzy pomocniczy. Mentor pomaga w doborze tematyki prac naukowych oraz w dążeniu do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego.

Podstawowymi elementami systemu wspierającego rozwój kadry naukowo-dydaktycznej są: granty badawcze w ramach Funduszu Badań Statutowych, urlopy naukowe bądź odciążenia dydaktyczne poprzez zmniejszenie pensum oraz premie za wysoko punktowane publikacje. Dodatkowym wsparciem finansowym są również nagrody przyznawane corocznie za osiągnięcia dydaktyczne, naukowe bądź organizacyjne. Granty badawcze z FBS są przyznawane raz w roku przez powołaną na wydziale komisję działającą pod przewodnictwem Dziekana pomiędzy pracowników etatowych, którzy złożyli wnioski wraz z opracowanymi projektami badań.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Wydział Prawa SWPS w Warszawie spełnia wymagania minimum kadrowego na kierunku *prawo* na poziomie jednolitych studiów magisterskich. Struktura składu osobowego nauczycieli akademickich tworzących minimum kadrowe jest ugruntowana. Bazując na długoletnim doświadczeniu w zakresie naukowym, nauczyciele akademicki prowadzą aktywną działalność naukowo-badawczą, co przyczynia się w znacznym stopniu do sukcesów dydaktycznych w ramach prowadzonego kierunku studiów.

Zajęcia przydzielane są z pierwszeństwem dla osób zatrudnionych na etatach naukowo-dydaktycznych, zgodnie z podstawowymi kompetencjami każdej z tych osób, wynikającymi z dokumentów formalnych oraz z działalności publikacyjnej.

Przyjęta przez Wydział Prawa polityka kadrowa zakłada nie tylko rozwój kadry własnej, ale i zatrudnianie pracowników z innych ośrodków, co pozwala na ewentualną dywersyfikację kadry, gdyby była ona potrzebna. Wydział zachęca także pracowników do uzyskiwania uprawnień zawodowych oraz zdobywania doświadczenia poza uczelnią.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w procesie kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Na spotkaniu z interesariuszami zewnętrznymi obecnych było 10 osób reprezentujących instytucje publiczne (państwowe i samorządowe), jednostki samorządu zawodowego i kancelarie prawne.

Należy podkreślić, iż obszar współpracy jest zdecydowanie szerszy niż potwierdzony w zawartych porozumieniach (czyli sformalizowany). Współpraca ta ma zarówno charakter stały i planowany, jak i realizowany ad hoc w zależności od bieżących potrzeb Uczelni, bądź interesariuszy zewnętrznych. Uczelnia posiada 20 porozumień zawartych w latach 2014 – 2017 (m.in. z sądami rejonowymi i okręgowymi – Wojskowy Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Okręgowy w Warszawie, Sąd Okręgowy w Kielcach, Sąd Okręgowy w Płocku, Sąd Rejonowy dla Warszawy Pragi-Południe, prokuraturami – Prokuratura Okręgowa Warszawa-Praga, Prokuratura Okręgowa w Warszawie; urzędami samorządów terytorialnych różnych szczebli – Urząd Miasta Stołecznego Warszawy, Urząd Gminy Łomża, Urząd Gminy Nadarzyn, Urząd Gminy Włodawa; innymi instytucjami państwowymi – Rzecznik Praw Obywatelskich, Zakład Ubezpieczeń Społecznych; fundacjami i stowarzyszeniami – Helsińska Fundacja Praw Człowieka; kancelariami prawnymi), które dotyczą głównie organizacji praktyk zawodowych. W zakresie sformalizowania wielopłaszczyznowej współpracy z niektórymi partnerami zewnętrznymi trwają prace związane z zawarciem stosownych porozumień. Brak jest formalnych wniosków (brak stosownej dokumentacji) w zakresie modyfikacji programów nauczania ze strony otoczenia społeczno-gospodarczego, jednak pracodawcy obecni na spotkaniu wskazywali na przeprowadzane konsultacje w tym zakresie.

Działania we współpracy z interesariuszami zewnętrznymi obejmują: przygotowywanie opinii prawnych, interpretacji, opracowywanie procedur, konsultacje, organizację przez Uczelnię lub pracodawców warsztatów dla pracowników instytucji otoczenia zewnętrznego, prowadzonych przez pracowników Uniwersytetu SWPS, prowadzenie przez praktyków (przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych) warsztatów i wykładów dla studentów, rozwój naukowy przedstawicieli otoczenia zewnętrznego w oparciu o współpracę z Uczelnią, współorganizację konferencji naukowych, zatrudnianie absolwentów w jednostkach otoczenia społeczno-gospodarczego. Ciekawym projektem jest współpraca Uczelni z Naczelną Izbą Lekarską w ramach Zespołu do Rozwiązywania Problemów Lekarskich.

Obok licznych konferencji naukowych i popularyzatorskich, współorganizowanych z partnerami zewnętrznymi, realizowany jest autorski cykl spotkań popularyzatorskich w zakresie problemów współczesnego prawa pt. „O prawie przy kawie”.

Ciekawą inicjatywą jest także realizowana jako projekt Funduszu Rozwoju Badań Naukowych Studencka Poradnia Prawna.

W odniesieniu do praktyk studenckich Uniwersytet SWPS bazuje na ww. porozumieniach o współpracy. Zarówno liczba porozumień, jak i profil poszczególnych partnerów, pozwalają na

skuteczną realizację praktyk i osiąganie planowanych efektów kształcenia przez studentów. Warto zaznaczyć, że pewna część zajęć odbywa się również w jednostkach zewnętrznych i mają one głównie charakter wizyt studyjnych.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Należy podkreślić stałe, bezpośrednie i wieloletnie relacje z lokalnymi interesariuszami zewnętrznymi, które są mocną stroną Uniwersytetu SWPS i w sposób naturalny pozwalają na skuteczne prowadzenie procesu dydaktycznego (w odniesieniu do ocenianego kierunku).

Należy zwrócić uwagę na relacje o charakterze mniej sformalizowanym, które pozwalają na skuteczną współpracę w ramach ocenianego kierunku. Interesariusze zewnętrzni mają stworzone możliwości skutecznego udziału w procesie określania i weryfikacji efektów kształcenia i są zaangażowani zarówno w proces dydaktyczny, jak też rozwijanie oferty programowej kierunku.

Dobre praktyki

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Umiejdzynarodowienie procesu kształcenia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Jednostka podejmuje istotne działania mające na celu stwarzanie warunków sprzyjających umiejdzynarodowieniu procesu kształcenia. W Jednostce w semestrze letnim prowadzone są zajęcia w języku angielskim (30 ECTS), studentom oferowane są zajęcia z prawa Unii Europejskiej, prawa konstytucyjnego, mediacji oraz praw człowieka. Studenci obok obowiązkowego programu nauczania języka angielskiego mogą również uczestniczyć w nauce języka angielskiego prawniczego (Legal English).

Na wydział zapraszani są wykładowcy zagraniczni, którzy gościnnie prowadzą wykłady. W tym zakresie odbyły się gościnne wykłady nauczycieli akademickich z USA (Minot State University), Indonezji (Atma Jaya Catholic University), Izraela (Sapir College), z Chin (Sanda University) oraz z Kazachstanu (Gumilyov Eurasian National University).

Studenci i pracownicy Wydziału mogą uczestniczyć w wymianach zagranicznych organizowanych wraz z jednostkami partnerskimi. W ramach programu Erasmus, w latach 2014 – 2017 odbyło się 10 wyjazdów pracowników Wydziału Prawa do uczelni partnerskich, 6 wyjazdów studentów Wydziału Prawa, a na Wydział przyjechało 8 zagranicznych studentów. Pracownicy Wydziału prowadzą również zajęcia na indywidualne zaproszenia uczelni partnerskich, wykłady gościnne prowadzone były w takich uczelniach jak: Sanda University (Chiny), Hebei Foreign Studies University (Shijiazhuang, Chiny), Al-Farabi University (Kazachstan), Taras Shevchenko University (Kijów, Ukraina), Minot State University (USA). Uczelnia realizuje projekty badawcze z zagranicznymi uczelniami partnerskimi, organizuje szkoły letnie z partnerami międzynarodowymi, zajęcia semestralne we współpracy z

partnerami zagranicznymi oraz konferencje międzynarodowe. W ocenie ZO wymienione działania podnoszą jakość kształcenia w Jednostce.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka podejmuje działania mające na celu kreowanie warunków sprzyjających umiędzynarodowieniu procesu kształcenia. Mocną stroną Jednostki są kontakty międzynarodowe pracowników naukowo-dydaktycznych, w tym prowadzenie wykładów gościnnych w partnerskich uczelniach zagranicznych. Słabą stroną jest mały udział studentów Wydziału w wymianie międzynarodowej.

Dobre praktyki

Organizowanie letnich szkół z partnerami zagranicznymi w zakresie prawa gospodarczego i prawnego statusu jednostki, a w szczególności uwzględnianie w ramach tych zajęć praktycznych aspektów tworzenia i stosowania regulacji prawnych.

Zalecenia

Zwiększenie liczby studentów korzystających z wymiany międzynarodowej.

Kryterium 7. Infrastruktura wykorzystywana w procesie kształcenia

- 7.1. Infrastruktura dydaktyczna oraz wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym
- 7.2. Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne
- 7.3. Rozwój i doskonalenie infrastruktury

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

7.1.

Jednostka dysponuje infrastrukturą dydaktyczną oraz infrastrukturą konieczną do praktycznego przygotowania zawodowego, umożliwiającą realizację programu kształcenia i osiągnięcie przez studentów, w tym studentów niepełnosprawnych, zakładanych efektów kształcenia, jak też wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Zajęcia dydaktyczne są prowadzone w budynku przy ul Chodakowskiej 19/31, który stanowi własność Jednostki. W budynku mieści się 10 dużych sal wykładowych (odpowiednio na: 256, 250, 170, 150, 150, 100, 100, 100 80 i 80 osób) oraz 62 mniejsze sale wykładowe, sala z kabinami przystosowana do pracy z lektorami, 8 sal komputerowych z 23 stanowiskami z podwieszonymi projektorami multimedialnymi, 3 sale konferencyjne, biblioteka, czytelnia, multimedialna biblioteka orientalistyczna, magazyn książek, 27 pomieszczeń laboratoryjno-badawczych, centrum terapeutyczne, księgarnia, pokój dla matki/ojca z dzieckiem, pokój modlitw oraz 2 kawiarnie. Sale dydaktyczne są bardzo dobrze i nowocześnie wyposażone w sprzęt komputerowy, nagłośnienie, ekrany i projektory multimedialne.

Zajęcia o charakterze praktycznym prowadzone są ponadto w salach sądowych w siedzibie Sądu Rejonowego dla Warszawy Pragi-Południe w Warszawie, przy ul. Terespolskiej 15 (czyli w bliskim sąsiedztwie Jednostki). W ramach zajęć prowadzący organizują symulacje rozpraw w salach sądowych. Porozumienie z Sądem Rejonowym dla Warszawy Pragi-Południe o użyczeniu sal rozpraw zostało zawarte w 2013 r. (Władze Jednostki przedstawiły odpowiednie dokumenty w tym zakresie).

W budynku zapewnione jest bezpieczeństwo bazy dydaktycznej i naukowej pod względem przepisów BHP. Baza dydaktyczna w pełni zaspokaja potrzeby dydaktyczne ocenianego kierunku. Na uwagę zasługuje zapewnienie odpowiedniej liczby miejsc parkingowych oraz przejrzystych zasad korzystania z parkingu.

Infrastruktura dydaktyczna oraz infrastruktura wykorzystywana w praktycznym przygotowaniu zawodowym służąca realizacji procesu kształcenia jest w pełni dostosowana do potrzeb osób niepełnosprawnych. Uczelnia podejmuje istotne działania mające na celu monitorowanie potrzeb osób niepełnosprawnych w procesie kształcenia oraz dostosowywania infrastruktury dydaktycznej. W roku 2016 przeprowadzono „Analizę dostępności SWPS Uniwersytetu Humanistyczno-Społecznego w Warszawie dla osób niepełnosprawnych” w celu wskazania wytycznych dalszych zmian w obiektach i najbliższym otoczeniu Uczelni.

7.2.

Studenci i pracownicy Uniwersytetu SWPS mają dostęp do wielu zewnętrznych baz danych. W bieżącej prenumeracie jest 70 tytułów polskich czasopism oraz 14 tytułów czasopism zagranicznych. Informacje o wszystkich zbiorach, w tym proponowane przez Bibliotekę zbiory elektroniczne, dostępne są ze strony katalogu bibliotecznego.

Biblioteka Uczelni dysponuje 2950 książkami związanymi z kierunkiem *prawo*. Z ustaleń ZO wynika, że wszystkie pozycje wskazane w sylabusach przedmiotów są dostępne w bibliotece.

Studenci ocenianego kierunku mogą korzystać ze specjalistycznych baz prawniczych (LEX Omega zawierająca pełną bazę obowiązujących i archiwalnych aktów prawnych, orzecznictwa sądowego i administracyjnego, pisma urzędowe; monografie, podręczniki, źródła prawa polskiego wydawane przez wydawnictwo Wolters Kluwer (dla studentów *prawa* baza jest dostępna także poza wewnętrzną siecią uniwersytecką); Legalis – System Informacji Prawnej wydawnictwa C.H. Beck zawierający bazę obowiązujących i archiwalnych aktów prawnych, orzecznictwo sądowe i administracyjne polskie i europejskie, komentarze i interpretacje, monografie, czasopisma wydawane przez CH Beck, słowniki terminologii prawniczej).

Na terenie biblioteki znajduje się 21 komputerów z dostępem do Internetu, jest również komputer dla osób niewidzących i niedowidzących. Biblioteka jest objęta dostępem do sieci bezprzewodowej. Wszyscy studenci Uczelni otrzymali indywidualne hasło, za pomocą którego mogą korzystać z bazy z dowolnego komputera na terenie kampusu Uniwersytetu SWPS.

7.3.

Na terenie Uczelni zaprojektowano salę rozpraw, która ma zostać ukończona w październiku 2017 r. Zbiory biblioteczne są na bieżąco uzupełniane o wskazane przez prowadzących zajęcia nowe pozycje, na podstawie przekazywanych spisów co najmniej raz w semestrze.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

ZO pozytywnie ocenia infrastrukturę dydaktyczną Uczelni. Jednostka dysponuje bardzo dobrą infrastrukturą dydaktyczną i naukową, adekwatną do prowadzonego profilu praktycznego. Jednostka podejmuje istotne działania mające na celu rozwój i doskonalenie infrastruktury. Przedstawione przez Uczelnię dane oraz spostrzeżenia ZO wskazują, że Uczelnia posiada wzorcową bazę dydaktyczną. Biblioteka zapewnia bardzo dobry dostęp do literatury naukowej i baz danych związanych z kierunkiem *prawo*. System wypożyczeń – w ocenie ZO – działa bardzo sprawnie.

Dobre praktyki

Dobłą praktyką Władz Uczelni jest wprowadzenie preferencyjnych i jednolitych zasad korzystania z parkingu Uczelni przez studentów i nauczycieli akademickich.

Zalecenia

Finalizacja prac związanych z przygotowaniem na terenie Uczelni sali umożliwiającej symulację rozpraw sądowych.

Kryterium 8. Opieka nad studentami oraz wsparcie w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia

8.1. Skuteczność systemu opieki i wspierania oraz motywowania studentów do osiągnięcia efektów kształcenia

8.2. Rozwój i doskonalenie systemu wspierania oraz motywowania studentów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

8.1.

Podczas spotkania z ZO studenci wskazali, iż jednym z głównych powodów, dla których ponownie wybraliby studia na ocenianym kierunku jest możliwość budowania relacji mistrz – uczeń, pomiędzy wykładowcą a studentem. Taki stan faktyczny jest efektem stosunkowo niewielkiej liczby studentów na danym roku, w porównaniu do kierunków *prawo* prowadzonych w innych jednostkach.

Nauczyciele akademicy zawsze są dostępni podczas konsultacji. Odbywają się one w terminach dostosowanych do planu zajęć studentów. Terminy konsultacji są dostosowane do potrzeb. Studenci ocenianego kierunku regularnie korzystają z możliwości kontaktu z nauczycielami za pośrednictwem poczty elektronicznej. Studenci wskazują przy tym na sprawną komunikację i możliwość uzyskania szybkiej odpowiedzi zwrotnej.

System rozpatrywania próśb i zażaleń w opinii studentów działa sprawnie. Studenci zgłaszają swoje postulaty poprzez Samorząd Studencki. Podczas wizytacji odbyło się spotkanie

przedstawicielami samorządu. Stwierdzili oni, że otrzymują pełne wsparcie merytoryczne ze strony Jednostki, w tym – w miarę możliwości – wsparcie finansowe. Studenci zgłaszają się do swoich przedstawicieli najczęściej z indywidualnymi sprawami dydaktycznymi, które są rozwiązywane w oparciu o obowiązujące przepisy, w tym Regulamin studiów. Studenci mają również możliwość bezpośredniego kontaktu w sprawach studenckich z Władzami Jednostki i korzystają z tej możliwości.

Pomoce naukowe niezbędne do uzyskania odpowiednich efektów kształcenia są w opinii studentów przydatne. Jakość materiałów dydaktycznych jest oceniana pozytywnie. Nauczyciele akademicy wysyłają materiały na swoje zajęcia za pośrednictwem poczty elektronicznej do wszystkich studentów uczestniczących w kursach. Z perspektywy studentów ocenianego kierunku materiały wysyłane drogą elektroniczną są na odpowiednim poziomie i w pełni adekwatne do treści omawianej na zajęciach.

Podczas spotkania z ZO licznie zgromadzeni studenci chętnie wskazywali mocniejsze i nieliczne słabsze strony kierunku. W opinii studentów warto wyróżnić prowadzenie zajęć w oparciu o rozwiązywane kazusy (jest to mocna strona). Ta metoda kształcenia sprzyja w ich opinii uzyskiwaniu efektów kształcenia, a także przygotowuje do dalszego kształcenia w ramach aplikacji prawniczych oraz pracy zawodowej.

Jednostka motywuje i wyróżnia studentów poprzez nadawanie tytułu VIS (Very Important Student) w czterech kategoriach: naukowy, artystyczny, sportowy i społeczny. Podstawą do przyznania tytułu VIS naukowego są między innymi: udział w konferencjach, seminariach, sesjach naukowych, wystąpienia na konferencjach, seminariach, sesjach naukowych, wyróżnienia, nagrody naukowe, stypendia naukowe przyznane poza uczelnią, współudział w badaniach naukowych, projektach badawczych, publikacje. VIS artystyczny przyznawany jest za wyróżniającą się twórczość literacką, muzyczną, aktorską i plastyczną; VIS sportowy jest przyznawany za wyróżniające się wyniki sportowe na poziomie krajowym oraz osiągnięcia sportowe na poziomie międzynarodowym; VIS społeczny przyznawany jest za działalność społeczną, w tym wolontariat, oraz współpracę z organizacjami pozarządowymi i fundacjami. Zgodnie z *Regulaminem przyznawania tytułu Very Important Student studentom SWPS Uniwersytetu Humanistycznospołecznego* osobom, którym przyznano tytuł VIS przysługuje prawo do ubiegania się o stypendium celowe, finansowane z własnego funduszu stypendialnego Uczelni, które może być przeznaczone na dofinansowanie przedsięwzięcia naukowego, artystycznego, sportowego lub społecznego (udział w konferencji, wyjazd na festiwal, warsztaty lub szkolenia albo na dofinansowanie pomocy naukowych, książek, sprzętu sportowego lub materiałów artystycznych).

Jako aspekt wymagający doskonalenia studenci wskazali konieczność szybszego wpisywania ocen. Brak szybszego rozliczenia studenta w tym zakresie w systemie Wirtualna Uczelnia powoduje opóźnienia w realizacji procesu kształcenia lub niepewność np. co do obrony pracy magisterskiej.

Podczas wizytacji ZO rozmawiał z licznie zgromadzonymi przedstawicielami kół naukowych. W opinii studentów duża liczba konferencji naukowych oraz ich szeroki zakres tematyczny sprzyjają ich rozwojowi naukowemu. Studenci działający w kołach naukowych publikują także wyniki badań w postaci artykułów naukowych. Warto wyróżnić działalność Studenckiego Koła Naukowego Prawa Publicznego „Causa Publica”. Jest to studencka organizacją naukową

działające w odpowiedzi na zainteresowanie studentów tematyką prawa publicznego, w szczególności takimi dziedzinami jak prawo konstytucyjne czy prawo administracyjne. Celem „Causa Publica” jest przede wszystkim poszerzanie wiedzy i umiejętności, zarówno teoretycznych jak i praktycznych członków Koła z zakresu szeroko rozumianego prawa publicznego, popularyzowanie gałęzi prawa publicznego wśród studentów *prawa* Uniwersytetu SWPS, a także promowanie Uczelni.

Działalność studentów w zakresie kół naukowych jest wspierana ze środków własnych Wydziału oraz w niezbędnym zakresie z budżetu Prorektora ds. Dydaktyki.

W ramach Jednostki sprawnie funkcjonuje Studencka Poradnia Prawna, działająca początkowo jako koło naukowe, a w 2015 przekształcona została w moduł dydaktyczny. W 2016 r. została ona przyjęta do Fundacji Uniwersyteckich Poradni Prawnych. W opinii studentów działalność w Poradni sprzyja osiągnięciu przez nich modułowych efektów kształcenia.

Regulamin studiów przewiduje zasady, według których Jednostka powinna wspierać proces kształcenia studentów z niepełnosprawnościami. W opinii studentów ocenianego kierunku Jednostka stosuje się do postanowień Regulaminu.

Studentom zapewnia się możliwość realizacji indywidualnej ścieżki kształcenia. Korzystanie przez studenta z indywidualnego trybu kształcenia, dostosowanego do jego zainteresowań naukowych bądź wynikającej z sytuacji życiowej jest określone odpowiednimi przepisami Regulaminu studiów. Studenci korzystają w praktyce z zaproponowanych rozwiązań, co pozwala im podejmować pracę zawodową w trakcie trwania studiów.

Studenci bardzo pozytywnie oceniają jakość obsługi administracyjnej w sprawach związanych z procesem dydaktycznym oraz pomocą materialną. Pracownicy są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji. Godziny otwarcia dziekanatów są dogodnie dla studentów. Sprawnie funkcjonuje komunikacja za pośrednictwem poczty elektronicznej z pracownikami administracyjnymi Uczelni. Studenci mogą oceniać jakość obsługi administracyjnej na bieżąco. Z perspektywy studentów jest to dobre rozwiązanie, sprzyja ciągłemu doskonaleniu jakości obsługi administracyjnej.

System opieki i wsparcia można – według ZO – ocenić jako kompleksowy, odnoszący się do wszystkich istotnych z perspektywy studenta aspektów. Działalność Jednostki w tym zakresie uwzględnia wszystkie pojawiające się potrzeby studentów.

8.2.

Kluczowym aspektem w zakresie monitorowania oraz wspierania i doskonalenia systemu opieki nad studentami w procesie uczenia się i osiągnięcia efektów kształcenia jest ankietyzacja zajęć dydaktycznych oraz pracy dziekanatu wykonywana po każdym semestrze studiów przez studentów.

Ankietyzacja jest przeprowadzona drogą elektroniczną. Studenci wypełniają formularz ankiety anonimowo i dobrowolnie.

Studenci podczas spotkania z ZO wskazali na mocne strony procesu ankietyzacji. W tym zakresie kluczowe są pozytywne efekty ankietyzacji. Studenci wskazali na przykłady zajęć, których jakość była wyższa niż w poprzednich latach dzięki uwagom zgłaszanych przez studentów.

Jednostka przedstawiła działania, które w opinii studentów sprzyjają doskonaleniu systemu ich wspierania. Jednym z nich jest wyznaczenie tutora (jeden z adiunktów), który raz w semestrze

spotyka się z przypisanymi do jego grupy studentami celem omówienia postępów w nauce oraz działalności pozastudenckiej. Wyznaczony tutor podejmuje także działania w zakresie wyboru ścieżki przyszłej kariery zawodowej oraz ukierunkowania studenta przy uwzględnieniu jego pasji i zainteresowań zarówno studenckich jak i pozastudenckich.

Studenci informacje o formach opieki nad studentami mogą uzyskać za pośrednictwem strony internetowej Jednostki i portali społecznościowych, na których Wydział aktywnie informuje o swoich działaniach, a także w tradycyjny sposób podczas spotkań z Władzami Jednostki i poprzez akcje informacyjne, a także w dziekanatach. W ocenie ZO, informacje przekazywane studentom są kompleksowe, dotyczą wszystkich interesujących ich aspektów, a także są łatwo dostępne i aktualne, a więc w pełni przyczyniają się do wspierania i doskonalenia systemu opieki nad studentami w procesie uczenia się i osiągnięcia planowanych efektów kształcenia.

Uzasadnienie, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron

Jednostka realizuje wszystkie zadania związane z opieką i wsparciem studenta w jego procesie kształcenia w sposób odpowiedni. Działania mają charakter kompleksowy i uwzględniają zróżnicowane potrzeby różnych grup studentów. Ważnym aspektem oceny kierunku jest ogólna pozytywna opinia studentów na temat studiów na tym kierunku. Podczas spotkania z ZO studenci wskazywali na szereg atutów kształcenia się na ocenianym kierunku studiów. Duży wpływ na pozytywną ocenę ma otwartość Władz Jednostki na uwzględnienie studenckich inicjatyw i utrzymywanie partnerskiej relacji z interesariuszami wewnętrznymi. Nie bez znaczenia pozostają też inne atuty Jednostki, takie jak: indywidualizacja procesu kształcenia czy nastawienia na praktyczny wymiar zajęć. System wsparcia studentów jest stale rozwijany i na podstawie ich uwag uzupełniany o kolejne pozytywne elementy.

Dobre praktyki

- przyznawanie nagród *Very Important Student* studentom

Zalecenia

- szybsze wprowadzenie ocen do systemu Wirtualna Uczelnia.

4. Ocena dostosowania się jednostki do zaleceń z ostatniej oceny PKA, w odniesieniu do wyników bieżącej oceny

Ocena na kierunku *prawo* została przeprowadzona po raz pierwszy.